

О. Ю. Бобровська,
д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та соціально-трудових відносин,
Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2174-9040>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.15.97

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ІНВЕСТИВАННЯ ВІДБУДОВИ РЕГІОНІВ

О. Bobrovska,
Doctor of Sciences in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Economics and Social and Labor Vidnosin, University of Customs and Finance

FORMATION OF THE MECHANISM OF SYSTEM MANAGEMENT OF THE PROCESSES OF
INVESTMENT, REPRODUCTION AND RESTORATION OF THE TERRITORIES OF THE REGIONS

Одним із найважливіших складників системи управління визначено механізм управління як інструмент, за допомогою якого система управління впливає на керовані об'єкти. Розглянуто проблему формування механізму системного управління процесами інвестування відбудови і відновлення регіонів і зруйнованих суб'єктів господарювання та процесів життєдіяльності території, як невирішену. Доведено, що для умов формування і плину процесів відтворення і відновлення територій регіонів особливу роль відіграє якісне управління і механізми управління процесами інвестування з боку органів виконавчої влади на всіх рівнях. Наведені докази необхідності застосування органами виконавчої влади механізму управління процесами інвестування як інструмента системного управління відбудови і відновлення територій. Сформульовано мету механізму. Надано його визначення, охарактеризовані особливості побудови з використанням проектного підходу, визначено основні завдання і функції. Забезпечити дієвість і цілеспрямованість управління процесами інвестування пропонується шляхом реалізації організаційного проекту з розробки механізму системного управління процесами інвестування для відновлення територій регіонів і їх суб'єктів господарювання. Запропонована структурна модель механізму. Визначені етапи його побудови, зміст і алгоритм здійснення.

One of the most important components of the management system is defined as a management mechanism as a tool by which the management system affects managed objects. The problem of forming a mechanism for system management of investment processes, restoration and reproduction of regions and destroyed economic entities and life processes of the territory was considered as unresolved. It has been proven that for the conditions of the formation and flow of the processes of reproduction and restoration of the territories of the regions, a special role is played by quality management and mechanisms for managing investment processes by executive authorities at all levels. Evidence is given of the need for executive authorities to use the investment process management mechanism as a tool for system management of territorial reproduction and restoration. The purpose of the mechanism

is formulated. Its definition is given, the features of construction using the project approach are characterized, the main tasks and functions are defined. It is proposed to ensure the effectiveness and purposefulness of management of investment processes by implementing an organizational project to develop a mechanism for system management of investment processes for the restoration of regional territories and their business entities. The proposed structural model of the mechanism. The stages of its construction, content and implementation algorithm are defined. The presence of the mechanism will speed up the obtaining by the executive authorities of a full understanding of the content of investment process management and the creation of prerequisites for timely provision of reproduction and restoration processes and management actions that ensure them. It was noted that the research of forms, schemes and methods of investment processes with the aim of their modernization and identification to solve modern tasks of reproducing the economy of Ukraine, post-war challenges of the external and internal environment, reducing gaps in the implementation of simple and extended reproduction of functioning business entities of regions and their territories and countering unwanted changes is currently relevant.

Ключові слова: регіони, суб'єкти господарювання, відтворення, відновлення, інвестування, інвестиції, механізм, управління, модель, структура механізму, організаційне проектування, політика, розвиток.

Key words: regions, business entities, reproduction, restoration, investment, investment, mechanism, management, model, mechanism structure, organizational design, policy, development.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

На сьогодні правова система України включає велику кількість законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері. Основою нормативно-правового регулювання в зазначеній сфері є закони. Процес формування сучасної нормативно-правової бази, яка покликана регулювати інвестиційні процеси в Україні, розпочався з моменту проголошення незалежності України. Першими законами в цьому напрямі у 1991 р. стали закони України "Про захист іноземних інвестицій на Україні" та "Про інвестиційну діяльність" [1]. Діяльність української влади в цьому напрямі була активно продовжена і представлена в низці законів України, указів Президента України, постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України. Окремі аспекти в інвестиційній сфері регулюються також нормами господарського, податкового, валютного, банківського, фінансового, митного, цивільного й земельного законодавства, правовими актами про приватизацію, підприємництво, інноваційну діяльність, цінні папери та фондовий ринок, концесії тощо. Значну частину вітчизняного законодавства становлять міжнародно-правові акти, учасником яких є Україна: багатосторонні міжнародні угоди, конвенції, спрямовані як на захист іноземних інвестицій, так і на врегулювання інших питань. Тобто на початок 2021 р. в Україні існувала велика кількість нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері, отже, було ство-

рено правове підґрунтя для здійснення інвестиційної діяльності. Хоча за останнє десятиліття в Україні так і не була реалізована повноцінна інноваційна політика щодо розвитку інноваційної діяльності, а війна суттєво погіршила ситуацію. Тому без істотних змін повернення в довоєнний стан і відновлення цих тенденцій в повоєнний період є небажаним. У повоєнний період інноваційна діяльність України має інтегруватися з інвестуванням в процеси відбудови і відновлення за допомогою дієвих механізмів управління цими процесами з урахуванням потенціалу та конкретних потреб територій регіонів.

Потреба в якомого скорішому вирішенні проблем, пов'язаних із ліквідацією руйнувань суб'єктів господарювання і інфраструктури і відновлення соціально-економічних процесів життєдіяльності територій, обумовлюють необхідність активізації інвестиційної діяльності, пошуку інвестиційних джерел і застосування сучасних методів і технологій відтворення та функціонування суб'єктів господарювання, охоплюючи їх територіальний простір.

Особливістю інвестиційної діяльності в повоєнний період є те, що вона повинна здійснюватись в умовах кризового стану економіки країни і задовольняти потреби не тільки інноватизації методів і технологій діяльності, а насамперед простого і розширеного відтворення і функціонування виробничих, економічних та інших процесів зруйнованих господарських систем і об'єктів.

Інвестиційна діяльність, спрямована на відновлення процесів життєдіяльності країни, повинна здійснюватися в межах чітко визначеного інвестиційного середовища, яке формується організаційними засобами інвестиційної політики, інвестиційного законодавства, джерел інвестиційних ресурсів, інституційними, правовими, фінансовими, кредитними, соціальними, економічними, екологічними і управлінськими процесами та суб'єктами інвестування. Їх упорядкована і злагоджена взаємодія і взаємодоповнення в проєктуванні і реалізації процесів інвестування здійснюються за допомогою механізмів управління.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Методологічні засоби формування, функціонування та розвитку механізмів розглядаються в працях А. Атаманчука, В. Авер'янова, А. Амосова, В. Бакуменка, С. Белай, Н. Даций, І. Кривенко, М. Латиніна, Н. Нижник, О. Машкової, Г. Марушевського, Р. Рудницької та багатьох інших [2 — 7]. Питанням інвестиційного забезпечення розвитку України та її регіонів присвячені роботи Я. Жаліла, А. Сухорукова, А. Двігун, Б. Данилишина, Н. Бахур, С. Савелка, В. Головатюка, І. Яцкевич та інших [8; 9]. Питанням щодо особливостей функціонування, складників та видів інфраструктури присвячено праці М. Герасимчука, А. Гриценко, М. Долішнього, С. Злупко, В. Куценко, С. Писаренко, О. Чмир, В. Красовського [10]. Науковцями сформована емпірична і теоретична база досліджень проблеми визначення і застосування механізмів у державному управлінні, управлінні окремими галузями, системами, складними об'єктами і територіями. Однак досліджень, присвячених теоретико-методологічному проєктуванню механізмів цілісного системного впливу на розвиток збалансованості процесів інвестування відбудови і відновлення територій, простого і розширеного відтворення процесів життєдіяльності країни, недостатньо. В українському суспільстві ще й досі не сформоване повне розуміння стосовно спільності його існування зі змінами навколишнього середовища і відповідальності влади, суб'єктів господарювання і населення за спільне майбутнє. Зазначене спонукає до подальшого наукового пошуку в напрямі побудови дієвого механізму управління процесами інвестування для відбудови і відновлення територій регіонів і їх суб'єктів господарювання в повоєнний період. Безпрецедентні масштаби руйнувань в Україні потребують залучення надзвичайно великої суми інвестицій. Їх застосуванню повинен сприяти потужний механізм управління процесами їх раціонального використання. Водночас дослідження проблеми його розробки активно не здійснюється. Пропонований нами варіант вирішення цієї проблеми певним чином дозволить ліквідувати цю прогалину.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — визначити засади управлінської організації процесів інвестування для відбудови і відновлення територій регіонів; запропонувати організаційно-методологічний підхід до створення і застосування механізму системного управління процесами інвестування і заходів щодо його проєктування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Одним з найважливіших складників управління, без якого воно не може існувати, є механізм управління як інструмент, за допомогою якого система управління впливає на керовані об'єкти. Механізм управління розглядається як сукупність методів, важелів, технологій і правил господарювання для впливу на стан керованих об'єктів.

На сьогодні існує і застосовується в практиці велика кількість локальних і інтегрованих механізмів, запропонованих наукою. Частина із них належить до базових механізмів управління, які застосовуються при виконанні функцій управлінських циклів складників типового процесу управління (планування, організація, аналіз тощо). Інша частина механізмів являє собою об'єднувальні елементи впливу — механізми узгодження, механізми зв'язку, механізми розподілу ресурсів та інші. У складі механізмів управління можна виділити і механізми попереджувальних процесів — прогнозування, передбачення — або групи механізмів, які впливають на поведінку об'єктів — механізми оподаткування, фінансування, ціноутворення тощо.

Незважаючи на відносно вичерпне дослідження окремих видів механізмів, трансформаційні процеси в суспільстві, інваріативність людської діяльності і природних процесів постійно породжують нові умови існування і розвитку, нову термінологію, зміст, призначення і види механізмів, кількість яких буде продовжувати збільшуватися залежно від змін у суспільстві, стану керованих систем, нових інновацій і процесів їх опанування. Для забезпечення їх дієвості при появі чи виокремленні нових сфер впливу стає необхідним підвищення їх надійності і поглибленої уваги до вибору механізмів і побудови їх спільного застосування.

Механізми управління процесами інвестування на територіях регіонів у повоєнний період повинні враховувати надзвичайно широкий спектр об'єктів, сфер діяльності, економічних, соціальних, екологічних та загальнолюдських проблем і забезпечити відновлення всіх компонентів регіональних систем. У тому числі організаційних, які будуть забезпечувати взаємодію і взаємозв'язок між їх елементами та організацію процесів життєдіяльності. Це потребує перегляду, аналізу, оновлення систематизації й удосконалення моделі механізму управління процесами інвестування.

Досліджуючи механізми державного управління в Україні, вчені виділяють в їх структурі цільову, функціональну, методологічну, інформаційно-аналітичну та інструментальну частини [2, с. 81]. Надаючи позитивну оцінку цій пропозиції, зазначимо, що механізм управління процесами інвестування в просторі регіону в повоєнний період повинен мати структуру співвідносно зі структурою змін, проблемних питань, цілей вирішуваних завдань і виконуваних функцій, бути системно цілісним, враховувати призначення і зміст об'єктів і процесів інвестування, що посилює їх гнучкість і адаптованість до системних трансформаційних змін і презентує його як механізм системного управління процесами інвестування для відновлення і відтворення суб'єктів господарювання та процесів життєдіяльності територій.

Метою механізму системного управління процесами інвестування для відбудови і відновлення територій

Таблиця 1. Етапи і зміст проєкту з розробки механізму системного управління процесами інвестування для відбудови і відновлення регіонів

Етап	Зміст
Теоретичний – визначення теоретичних складників	– Уточнення загальних категорій сталості розвитку регіонів, а саме: регіон, системні особливості регіонального господарства, елементи виробничих, економічних, соціальних, інфраструктурних та інших систем, чинники впливу на їх стан, формування й очікувані результати; – визначення понятійного апарату, інструментів і процесів відбудови і відновлення територій регіонів, можливих суперечностей і засобів їх подолання; – визначення переліку основних процесів відтворення, видів діяльності і джерел інвестування, необхідних для здійснення процесів їх повного відновлення
Дослідний – дослідження особливостей регіону як сфери запровадження	– Встановлення раціональної елементної господарської і просторової структури регіону, видів і структури наявних і необхідних ресурсів, видів діяльності, процесів їх плину, використовуваних технологій та інструментів їх реалізації; – уточнення цілей функціонування складників систем, їх взаємопов'язаності і спрямованості; – визначення використовуваних механізмів управління процесами інвестування і виокремлення з них узгоджених і неузгоджених між собою; – вибір критеріїв і показників досягнення стану повного відновлення і встановлення подальших шляхів розвитку регіону і встановлення інформаційно-аналітичної бази для їх розрахунків; – визначення суб'єктів управління і регулювання процесів інвестування, їх відповідальності, повноважень і мотиваційних стимулів
Концептуалізаційний – визначення проблемного поля	– Уточнення мети і доцільності застосування механізму системного управління процесами інвестування; – визначення спільності потреб, змісту методів і методології процесів відновлення територій регіону і спільних одночасних чи послідовних кроків їх подолання; – визначення ролі, місця, призначення і складників механізму системного управління процесами інвестування; – визначення структури механізму, завдань і функцій
Моделювання – проектування моделі механізму	– Побудова структурної моделі інвестиційного простору регіону; – побудова моделі механізму системного управління процесами інвестування; – оптимізація моделі механізму; – визначення критеріїв оцінювання моделі; – перевірка механізму на адекватність, точність, повноту і стійкість
Конструювання і проектування механізму	– Визначення структури механізму; – декомпозиція взаємодії елементів механізму; – агрегування локальних механізмів у складі механізму; – визначення умов користування механізмами; – обґрунтування параметричних характеристик механізму; – встановлення функцій і завдань механізму, ресурсів його організації; – визначення результатів впливу механізму на плин процесів відтворення
Запроваджу-вальний – запровадження механізму	– Нормативно-законодавчий і ресурсний супровід; – інституалізація механізму; – мотиваційні важелі і стимули; – моніторинг результатів застосування механізму і його впливу на рівень відновлення і відтворення територій регіону; – визначення складу високопрофесійних фахівців для опанування і реалізації функцій механізму; – облік і контроль результатів процесів інвестування
Рефлексійний	– Аналіз результатів діяльності регіону щодо забезпечення процесів інвестування; – корегування за необхідності попередньо прийнятих рішень і завдань розвитку; – оцінювання збалансованості процесів інвестування відновлення; – передбачення заходів щодо побудови шляхів стабілізації функціонування інвестиційного середовища регіону в напрямі налагодження розвитку для подальшого вдосконалення механізмів комплексного впливу

регіонів та їх суб'єктів господарювання повинно бути системний комплексний цілеспрямований вплив на створення сучасних умов життєдіяльності населення, можливостей їх розвитку, на взаємодію, взаємодоповнення і взаємопідтримку основних, допоміжних і обслуговуючих процесів у промисловій і непромисловій сферах регіонів для формування пріоритетів діяльності і стимулювання підтримки його позитивних тенденцій їх плину. Механізм повинен впливати на формування послідовної цільової спрямованості інвестиційного обслуговування процесів відтворення територій шляхом системного впливу на раціональне використання інвестиційних ресурсів і завдання модернізації складників механізму управління з дотриманням принципів концепції сталого

розвитку України, виокремлення співставних з цілями розвитку розвинених країн і технологій їх досягнення.

Механізм системного управління процесами інвестування для відбудови і відновлення регіонів і їх суб'єктів господарювання (далі — механізм системного управління процесами інвестування) можна описати як сукупність локальних механізмів управління, пов'язаних між собою цілями, призначенням, змістом і структурою вирішуваних завдань і функцій управління відновленням виробничих, технологічних, управлінських процесів, здатних до формування і забезпечення системного впливу на всі елементи керованих процесів інвестування за рахунок кумулятивного підходу, що забезпечує раціональність здійснюваних інвести-

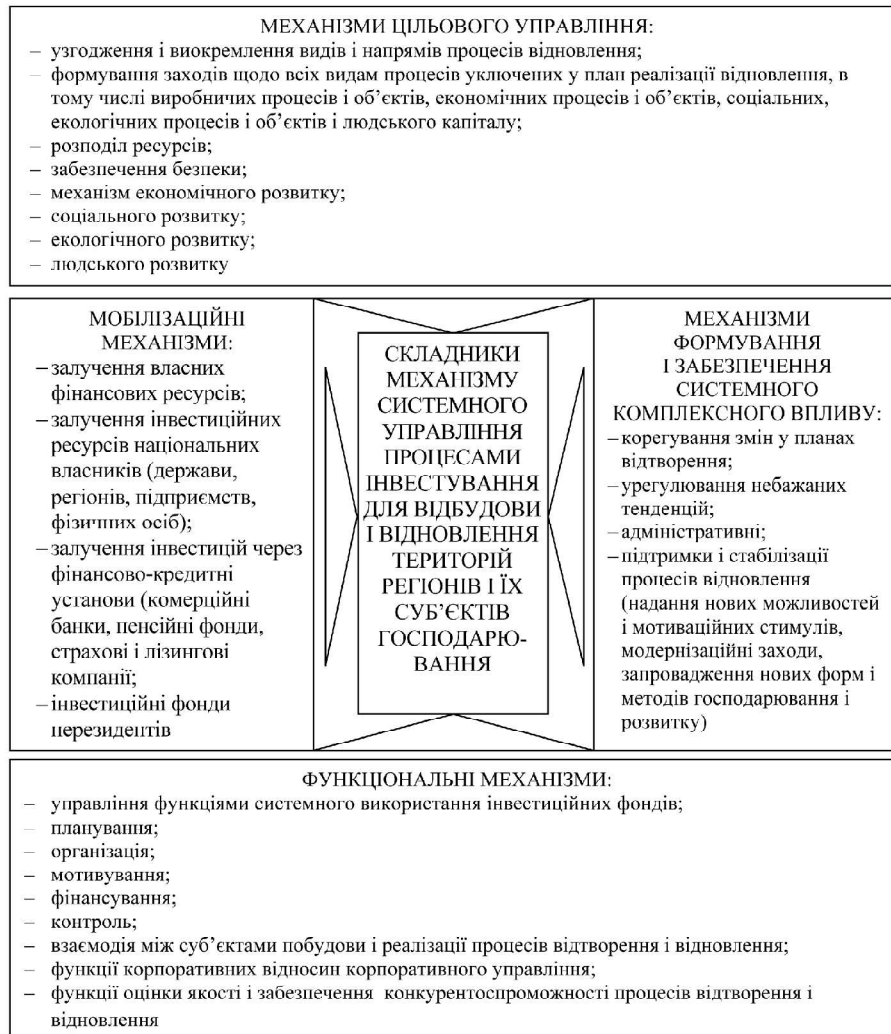

Рис. 1. Структурна модель механізму системного управління процесами інвестування для відбудови і відновлення регіонів

ційних витрат при виборі шляхів відтворення і відновлення, використання споріднених і співставних алгоритмів дій, важелів і методів системного впливу на очікувані результати.

Структура механізму системного управління процесами інвестування відрізняється багатоплощинністю, багатосуб'єктністю і багатокроковістю побудови. Багатокритеріальною стає і система оцінювання результатів його впливу на рівень відтворення і відновлення територій та їх господарюючих суб'єктів. Механізм системного управління процесами інвестування всіх територій регіонів доцільно розробляти, обґрунтовувати і здійснювати в межах пілотного організаційного проєкту, який розглядається як універсальний інструмент. Основні завдання проєкту розроблення механізму пропонується здійснювати поетапно (таблиця 1).

Структурну модель формування і реалізації механізму системного управління процесами інвестування пропонується скласти з чотирьох блоків, які призначені для системного впливу на процеси відтворення і відновлення за спорідненим характером дій і призначенням, а саме: мобілізаційний блок, блок цільових механізмів, блок функціональних механізмів і блок механізмів формування і реалізації системного комплексного впливу (рис. 1).

Інтелектуальними ресурсами для розробки проєкту механізму системного управління процесами інвестування повинні стати наукові дослідження, всесвітні і державні форуми, інституційно-правове підґрунтя, закони, постанови, положення, методичні розробки, проєктні організації та їх високопрофесійний склад працівників. Як результат виконання організаційного проєкту з розробки механізму на основі синтезу широкого кола локальних механізмів повинно бути врахування інваріантності їх застосування, визначення навколо них цілей різних видів діяльності, що зробить механізм системного управління процесами інвестування потужним синергетичним чинником інноваційного відновлення.

Виконання організаційного проєкту побудови механізму системного управління процесами інвестування дозволить глибше розкрити зміст його складників, передбачувати заходи для забезпечення їх дії та інші вагомі організаційні й забезпечувальні інструменти реалізації. Для запровадження механізму і його складників попередньо необхідно узгодити методи і показники планування інвестиційної діяльності, її організацію, норми і нормативи використання інвестиційних ресурсів за всіма видами джерел інвестування, принципи й інструменти очікуваного впливу від використання інвестиційних фондів.

Попередня розробка механізму системного управління процесами інвестування і його локальних механізмів в тій чи іншій сфері, галузі чи об'єкта відновлення дозволить поглибити, конкретизувати і максимально наблизити технології його застосування в спільних діях за спорідненими алгоритмами та ідентифікувати вирішувані завдання збалансованого відбудови і відновлення територій регіонів. Проєктування структури і змісту окремих механізмів у складі механізму системного управління процесами інвестування сприятиме поєднанню функцій і завдань управління в масштабні процеси відтворення регіонів, створить підґрунтя для ефективного використання інвестиційних фондів і об'єднання функцій відбудови в системі органів виконавчої влади в окрему управлінську структуру.

Особливістю механізму є його унікальність, яка виявляється в можливості його застосування в управлінні процесами інвестування будь-якої системи регіонів: економічної, соціальної, екологічної чи загальнолюдської, — для впорядкування і налагодження системної взаємодії учасників модернізаційних дій у внутрішньому і зовнішньому середовищі.

Слід підкреслити, що завдання наведеного механізму системного управління виходять за межі окремих видів діяльності самостійних систем і процесів відбудови та відновлення регіонів. Частина наявних проблем може вирішуватись ще на стадії проєктування їх вирішення за рахунок прийняття компромісних рішень, ліквідації неузгодженостей і розбалансованості напрямів і завдань модернізації, розробки технологій компенсаційних і відновлюваних заходів, акумулювання інвестиційних ресурсів, вдосконалення наявних механізмів використання їх на міжрегіональному чи центральному рівнях.

Поява нових можливостей процесів інвестування для відбудови і відновлення регіонів за рахунок запровадження механізму системного управління, всієї різноманітності форм і методів управління в системах регіону буде залежати від попереднього чіткого визначення і конкретизації об'єктів відтворення, політики їх узгодженого планування, організації та інституціалізації технологій прийняття стратегічних і поточних управлінських рішень.

Уніфікованість механізму наближає ідеологію дій з відбудови і відновлення суспільства до необхідності поєднання зусиль, укріплення і розвитку корпоративної взаємодії, змотивує до використання єдиного підходу до вибору спільних шляхів і проєктів процесів відтворення та їх інституційного й організаційного забезпечення. При цьому сформулюються нові обов'язки, норми, принципи і правила, яких будуть дотримуватися в регіонах органи виконавчої влади і суб'єкти господарювання різних організаційних форм.

Успішному використанню механізму системного управління процесами інвестування може сприяти його документальне оформлення на кшталт "Паспорт механізму системного управління процесами інвестування територій регіону". У цьому документі доцільно зафіксувати параметри і характеристики, мету механізму системного управління процесами інвестування, складники, завдання, предмет управління, інформацію для використання (вхідну, поточну і вихідну), функції і сфери

застосування, порядок і алгоритм використання, модель взаємодії і зв'язки між складниками механізму, нормативи, норми і обмеження дії, форми організації взаємодії виконавців, критерії оцінювання результатів управління процесами інвестування й очікуваних результатів застосування. Наявність такого документа дозволить органам виконавчої влади, суб'єктам господарювання і жителям отримати повне уявлення про зміст необхідних дій стосовно відбудови, відтворення, відновлення і досягнутого майбутнього стану процесів життєдіяльності, сприятиме скороченню часу для узгодження спільних цілей, надання й урахування пропозицій, вибору ефективних методів вирішення завдань і спільної взаємодії.

ВИСНОВКИ

Масштабні руйнування економічного, соціального й екологічного середовища України завдані російським агресором для свого відбудови і відновлення потребують не тільки величезних обсягів грошового, матеріального і людського капіталу, а й нових підходів, методів і механізмів їх раціонального використання в галузевих системах інвестиційного середовища територій усіх рівнів.

Важливим складником управління відбудови і відновлення соціально-економічних процесів життєдіяльності регіонів, без чого неможливо впливати на якість і швидкість процесів відбудови, є механізм управління формуванням і реалізацією реформаторських заходів.

Дослідження змісту і складників механізму управління процесами інвестування простого і розширеного відбудови і відновлення господарських комплексів на території регіонів поглиблює і поширює осмислення проблеми управління відбудови і відновлення економічної, соціальної, екологічної чи загальнолюдської систем країни в повоєнний період. Визначення структури і зміст механізму управління процесами інвестування дозволяє покроково, змістовно і технологічно уточнити складники процесів інвестування, послідовність і зміст кроків пошуку інвестиційних ресурсів і формування реалізацією управлінських впливів та їх раціональне використання. Це дозволить уявити зміст процесів взаємодії суб'єктів, їх реалізації і визначення характеру їх взаємодії і результатів використання.

Формування і використання такого механізму є запорукою становлення інноваційного стратегічного мислення, опанування суспільством ноосферної концепції розвитку системи "природа — суспільство — людина" і розуміння необхідності забезпечення власного розвитку в гармонії з природою.

Запропонований підхід, а також методологічний засіб формування й розроблення механізму є важливими методологічними інструментаріями управління, використання який дозволить раціонально використовувати, нагромаджувати й підтримувати стійкі тенденції до збалансованості процесів життєдіяльності з огляду їх впливу на розвиток економічної, соціальної, екологічної систем регіонів, отримувати відповідні суспільні вигоди. Наявність такого механізму прискорить отримання органами виконавчої влади повного уявлення про зміст і мету управління інвестиційними

ресурсами і створить необхідні передумови для забезпечення їх ефективного використання і регулярного поповнення.

На часі актуальним є також дослідження інституційного забезпечення наявних організаційних структур, форм, схем і методів процесів інвестування з метою їх модернізації та ідентифікації для вирішення сучасних завдань і викликів щодо відбудови країни.

Література:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
2. Білай С. В. Державні механізми протидії кризовим явищам соціально-економічного характеру: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Нац. акад. НДУ, 2015. 349 с.
3. Дейч В. Б. Система і механізми державного управління в умовах значимої соціально-економічної диференціації країни: автореф. дис.... канд. наук: 25.00.02. Донецьк: 2007. 21 с.
4. Карамушка В. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкілляних аспектів у стратегічне планування та проектну діяльність): практ. посіб. / за ред. В. Кучинського. Київ: К.І.С., 2012. 138 с.
5. Кривенко І. Є. "Механізм" як категорія і його сутність в процесі державного управління. Актуальні проблеми державного управління. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006. Вип. 1 (25). С. 4—10.
6. Марушевський Г. Б. Інтеграція управлінських рішень для збалансованого розвитку: посібник. Київ: Центр екол. освіти та інформ., 2014. 223 с.
7. Рудницька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О. М. Механізми державного управління: сутність і зміст / за наук. ред. М. Д. Лесечка, А. О. Чемериса. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 28 с.
8. Бахур Н. В. Інвестиційне забезпечення розвитку регіонів України: проблеми та шляхи їх вирішення. Ефективна економіка. 2021. № 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/87.pdf
9. Яцкевич І. В. Інноваційна політика України у післявоєнний період. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 39. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53>
10. Лещук Г. В. Інвестиційний розвиток сучасної регіональної інфраструктури. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. Вип. 12, ч. 1. С. 183—186.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Investment Activity", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (Accessed 15 July 2023).
2. Bielaj, S.V. (2015), Derzhavni mekhanizmy protydyi kryzovym iavyscham sotsial'no-ekonomichnoho kharakteru: teoriia, metodolohiia, praktyka [State mechanisms for countering socio-economic crisis phenomena: theory, methodology, practice], Nats. akad. NDU, Kharkiv, Ukraine.
3. Dejch, V.B. (2007), "The system and mechanisms of state administration in conditions of significant socio-

economic differentiation of the country", Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Donetsk, Ukraine.

4. Karamushka, V. (2012), Ekologichna zbalansovanist' stratehichnykh initsiatyv i proektiv (intehruvannia dovkiil'nykh aspektiv u stratehichne planuvannia ta proektну diial'nist') [Environmental balance of strategic initiatives and projects (integration of environmental aspects into strategic planning and project activities)], K.I.S., Kyiv, Ukraine.

5. Kryvenko, I.Ye. (2006), ""Mechanism" as a category and its essence in the process of public administration", Aktual'ni problemy derzhavnoho upravlinnia, vol. 1 (25), pp. 4—10.

6. Marushevs'kyj, H.B. (2014), Intehratsiia upravlin's'kykh rishen' dlia zbalansovanoho rozvytku [Integration of management solutions for balanced development], Tsentrol. osvity ta inform., Kyiv, Ukraine.

7. Rudnyts'ka, R.M., Sydorchuk, O.H. and Stel'makh, O.M. (2005), Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia: sutnist' i zmist [Mechanisms of state administration: essence and content], LRIDU NADU, L'viv, Ukraine.

8. Bakhur, N. (2021), "Investment support for the development of the regions of Ukraine: problems and ways to solve them", Efektyvna ekonomika, [Online], vol. 7, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/87.pdf (Accessed 15 July 2023).

9. Yatskevych I.V. (2022), "Innovation policy of Ukraine in the postwar period", Ekonomika ta suspil'stvo, vol. 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53>

10. Leschuk H.V. (2017), "Investment development of modern regional infrastructure", Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu, vol. 12, no. 1, pp. 183—186.

Стаття надійшла до редакції 25.07.2023 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663